

■ здоров'я

Самі тренуємося і всіх запрошуємо

Наші кореспонденти завітали до спорткомплексу Мобільного прикордонного загону в Кисві, де офіцери АДПСУ на чолі з директором Департаменту персоналу полковником Оленою Волобуєвою регулярно вдосконалюють свою фізичну форму.

5
стор.

■ школа виживання

Коли усе пішло не так

На війні трапляються моменти, коли готових рецептів правильних дій немає. Єдиний вихід у такому разі – «слухати» себе. Секретами морально-вольової складової успіху поділилася психолог військової частини Світлана Герасіменко.

6
стор.

■ міжнародна безпека

За стрілкою синьо-білого компаса

Більшість наших співвітчизників є прихильниками євроатлантичної інтеграції. При цьому вони знають про НАТО не так вже й багато. Сподіваємося допомогти нашим читачам заповнити цю прогалину.

7
стор.

Прикордонник України

№ 13 (5507)
1 КВІТНЯ 2016 РОКУ

ЗАСНОВАНА У 1943 РОЦІ

ГАЗЕТА ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

4
стор.

Рекрутинг зі знаком якості

■ кордон за тиждень

Державний кордон України перетнуло **1,355 млн** осіб та **359 тис.** транспортних засобів

Затримано за незаконне перетинання кордону **243** особи, зокрема, **19** незаконних мігрантів

Вилучено **14** одиниць зброї, **6** боєприпасів та **5,8** кг наркотичних речовин

Затримано товарів і вантажів, що незаконно переміщувалися через державний кордон, на **65,4 млн** гривень

■ коротко
про головне

Співпрацю згорнуто

Кабінет Міністрів України припинив дію угоди з Російською Федерацією про технічний захист інформації. Відповідне рішення прийнято на засіданні Уряду одноставно. Нагадаємо, що Угоду про технічний захист інформації прийнято 1996 року в рамках підтримки розвитку виробничої кооперації підприємств і галузей держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав. Вона регулювала співпрацю у галузі розроблення і використання нормативно-методичних документів у сфері технічного захисту інформації, в тому числі документів з протидії іноземним технічним розвідкам, захисту від несанкціонованого доступу до інформації, надання послуг з комплексного технічного захисту інформації тощо.

Василь ДРОЗДОВ

Шпигуни,
начувайтесь!

Верховна Рада України внесла зміни до закону про контррозвідувальну діяльність. Відтепер за попереднім погодженням та координацією Служби безпеки України передбачено залучення до контррозвідувальної роботи підрозділів внутрішньої та власної безпеки Держприкордонслужби. Зазначені заходи дадуть змогу органам СБУ перерозподілити свої сили на пріоритетних напрямках діяльності та отримувати від підрозділів забезпечення внутрішньої безпеки прикордонного відомства первинні результати контррозвідувального пошуку для аналізу, документування та подальшої їх реалізації. Така багаторівнева та узгоджена взаємодія ДПСУ і СБУ забезпечить успішні превентивні та наступальні дії нашої держави з охорони та оборони державного кордону України, захисту національної безпеки на рубежі та в контрольованих прикордонних районах.

Ірина МАСТЕЛЬ

Німецька допомога
українським
переселенцям

Уряд Німеччини надасть підтримку Міжнародній організації з міграції для продовження програм допомоги внутрішньо переміщеним особам в Україні в розмірі одного мільйона євро. Проект, який торік уже отримав фінансове сприяння федерального уряду Німеччини в розмірі також одного мільйона євро, передбачає фінансову підтримку внутрішньо переміщених осіб в Україні, яким загрожує найбільша небезпека. Нинішнього року вона має розширитися з восьми до 13 регіонів. Допомогою зможуть скористатися переважно люди літнього віку, інваліди, батьки-одиначки та багатодітні сім'ї, які таким чином отримують підтримку для оплати оренди житла, одягу, продуктів харчування та медичного забезпечення.

Олена ТАЩИЛІНА

■ офіційно

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №115/2016

Про звільнення в запас військовослужбовців військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, призваних відповідно до Указу Президента України від 21 липня 2014 року № 607 та під час першої черги часткової мобілізації відповідно до Указу Президента України від 14 січня 2015 року № 15

Відповідно до пункту 17 частини першої статті 106 Конституції України, керуючись підпунктом «є» пункту 1 частини восьмої статті 26 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу», постановляю:

1. Провести у березні–квітні 2016 року звільнення в запас військовослужбовців військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період:

призваних відповідно до Указу Президента України від 21 липня 2014 року № 607 «Про часткову мобілізацію» і не звільнених з військової служби згідно з Указом Президента України від 12 червня 2015 року № 328 «Про звільнення з військової служби військовослужбовців, які були призвані на військову службу під час мобілізації, на особливий період відповідно до Указу Президента України від 21 липня 2014 року № 607 «Про часткову мобілізацію»;

призваних під час першої черги часткової мобілізації відповідно до Указу Президента України від 14 січня 2015 року № 15 «Про часткову мобілізацію».

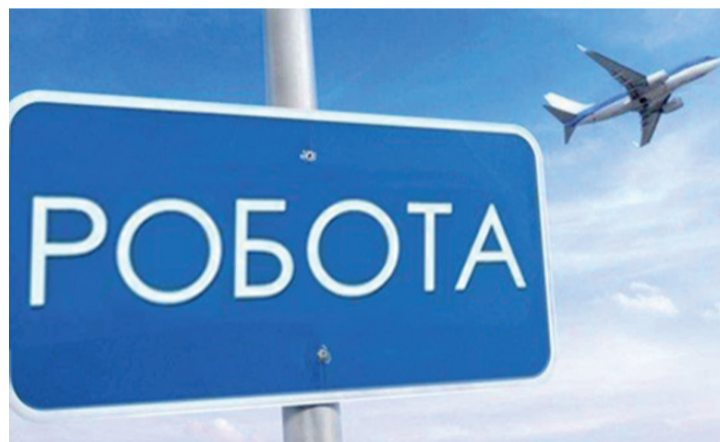
■ рішення Уряду

Відкликали з відпустки – отримай компенсацію

Кабінет Міністрів України дозволив відшкодувати чиновникам витрати, завдані їм у зв'язку з раптовим відкликанням з відпустки чи відмовою у задалегідь запланованому відпочинку. Про це йдеться у відповідній постанові Уряду № 231.

Андрій КУЧЕРОВ

«Відшкодування непередбачуваних витрат здійснюється у разі відкликання державного службовця із щорічної основної або додаткової відпустки під час його перебування в санаторно-курортному закладі, в іншому

місці відпочинку, лікування – як у межах України, так і за кордоном», – йдеться в документі.

Згідно з постановою, до непередбачених витрат належать: витрати на придбання невикористаних проїзних документів,

витрати у зв'язку з розірванням цивільно-правових договорів щодо організації відпочинку (лікування), витрати, пов'язані з бронюванням проїзних документів, місць проживання та надання інших послуг, а також доку-

ментально оформлені витрати, пов'язані з правилами в'їзду та перебування в місці відпочинку – оформлення візи, страхування, дозволів, сплати зборів тощо.

Крім того, непередбачувані витрати відшкодуватимуться державному службовцю впродовж одного місяця. Постанова набуває чинності з 1 травня цього року – одночасно з набранням чинності Закону «Про державну службу».

Слід зауважити, що нову редакцію цього Закону було розроблено Урядом і прийнято Парламентом наприкінці 2015 року. Президент України підписав цей документ у січні 2016-го року. Набуття дії Закону «Про державну службу» дасть змогу вести переговори з Єврокомісією про створення спеціального фонду для фінансування додаткових виплат українським чиновникам. ■

■ соціальний захист

Квартири для бійців

Уряд виділив для придбання житла учасникам антитерористичної операції, які втратили функціональні можливості нижніх кінцівок, майже 64 мільйони гривень. Кошти за перший квартал цього року вже перераховано до регіонів. Про це повідомив Голова Державної служби України у справах ветеранів війни та учасників АТО Артур Дерев'яно.

Аліна ДАНИЛЮК

Проте на сьогодні існують певні проблеми – неінформованість осіб, які можуть стати на квартирну чергу, а подеколи й зволікання місцевих органів влади, які не ставлять бійців на квартирний облік.

Це питання постійно перебуває на контролі, адже бійці повинні отримувати гарантоване державою житло з відповідними умовами: «щоб квартири закуповувалися ті, які введені в експлуатацію, а також, щоб це житло було на нижньому поверсі й був пандус або хоча б ліфт».

Не залишаються поза увагою й інші проблеми. Так, минулого року в Україні протезовано 160 учасників АТО, 11 – засобами підвищеної функціональності за кордоном.

Окрім того, очільник профільного відомства повідомив, що створено єдиний державний реєстр учасників антитерористичної операції і на сьогодні 198 862 особам надано статус учасників бойових дій. Наразі активно працює програма соціально-професійної адаптації учасників АТО, головною вимогою якої є отримання повноцінної професії та можливості працевлаштування. Минулого року за цією програмою навчалось 2 458 учасників АТО.

Також реалізується програма психологічної реабілітації, яку пройшло 22 тисячі бійців. «Ми активно співпрацюємо з волонтерськими організаціями, з психологами і з силовими структурами, щоб ця програма, запроцьована в усіх куточках нашої

країни. Важливо, аби психолог або працівник соціальної служби дійшов до кожного хлопця, який перебуває у найвіддаленішому селі, а особливу увагу необхідно приділяти тим, хто повернувся з полону», – підкреслив Артур Дерев'яно. ■

■ конференція

Sea Breeze: готовність №1

В Одесі пройшла Головна конференція з планування українсько-американських навчань Sea Breeze-2016, які нинішнього року обіцяють бути особливо масштабними.

Олександр ЯКОВЕНКО

Передбачається, що під час маневрів буде представлено 26 одиниць техніки, майже третина з яких – кораблі та катери Морської охорони Держприкордонслужби. Під час планування та опрацювання сценарію навчань учасники конференції максимально врахували соціально-політичний клімат, ймовірні загрози національній безпеці країн Причорноморського регіону. Вперше серед локацій навчальних елементів фігурує річкова ділянка – головна суднохідна артерія Європи – Дунай, де будуть відпрацьовуватися вправи з маневрування та висадки десанту.

Загалом Sea Breeze-2016 передбачає проведення комплексних дій на суходолі, у повітрі, на воді та під водою. Всі фази спрямовані на відпрацювання злагодженості дій міжнародних сил і засобів. Участь кораблів та катерів Морської охорони у комплексі тренінгів морського компонента дозволить підвищити професійний рівень персоналу та наблизити якість підготовки охоронців морських кордонів до стандартів НАТО.

Наприклад, водолазна підготовка нинішнього року буде спрямована не тільки на виявлення ознак підготовки до висадки диверсійно-розвідувальних груп, а й на виявлення та розпізнавання засобів терору під водою. Для цього американські фахівці застосуватимуть під час спусків різні макети мін, бомб та інших вибухових пристроїв.

Більше 30 військовослужбовців Держприкордонслужби пройдуть розгорнутий курс тактичної бойової медицини. Його проведуть медичні спеціалісти США, котрі мають багаторічний досвід рятувальних операцій у «гарячих точках» світу.

Навчання Sea Breeze-2016 характеризуються залученням не лише багатьох вій-

ськових формувань різних країн, а й різно-рідних структур і органів, що забезпечують національну безпеку в Україні: Держприкордонслужби, Нацгвардії та Збройних Сил України.

Спільно з українськими та американськими військовими у роботі конференції також взяли участь представники Великої Британії, Болгарії, Греції, Грузії, Молдови, Польщі, Румунії, Туреччини та Швеції. У підсумку учасники заходу одностайно відзначили, що погоджені сценарії та програми навчань спрямовані на багатосторонній обмін досвідом між країнами-учасницями та дозволять масштабно практично відпрацювати міжвідомче злагодження силових структур України.

Аліна ДАНИЛЮК

■ спорт

Віртуози спарингу

Чемпіонат Державної прикордонної служби України з рукопашного бою відбувся нещодавно у Харкові. Крайці спортсмени, які прибули з різних куточків нашої країни, виборювали місця на п'єдесталі у приміщенні легкоатлетичного манежу обласного осередку товариства «Динамо».

Мирон СИДОР

Протягом двох днів демонстрували свою силу та спритність представники дев'яти команд з усіх регіональних управлінь відомства, Національної академії імені Б. Хмельницького, Навчального центру Держприкордонслужби, ОКПП «Київ» та Головного центру зв'язку, автоматизації та захисту інформації. Більшість із них брали участь в антитерористичній операції на сході країни.

Щоб підбадьорити колег, на змагання завітали видатні спортсмени Харківщини. Зокрема, олімпійський чемпіон із стрільби з лука Віктор Рубан подякував усім прикордонникам за мужність у боротьбі проти російського агресора та побажав учасникам змагань чесних і безкомпромісних боїв на татамі.

Перемогу в поєдинках, що проходили у шести вагових категоріях, виборювали 112 спортсменів, з яких шестеро – майстри спорту з різних видів єдиноборств. Змагання проходили у два тури. У першому бійці демонстрували техніку виконання рукопашного бою, а у другому – проводили спаринги. Окрім цього, учасників поділили на дві групи – досвідчених та початківців.

За підсумками турніру у командній першості серед досвідчених спортсменів «золото» здобули рукопашники Національної академії. Друге місце посіла команда Чопського прикордонного загону, третє – спортсмени Котовського загону.

Найкращими серед початківців стали прикордонники Житомирського загону, другі – харків'яни. На третьому місці – бійці Бердянського загону.

В особистому заліку перемогу святкували одесит Денис Величко (вагова категорія 65 кілограмів), два представники прикордонної академії – Євген Хотінь (70 кілограмів) і Микола Пацельт (75 кілограмів), житомир'янин Артур Тімоєць (80 кілограмів), Сергій Раков із Спортивного комітету відомства (вагова категорія 90 кілограмів) та львів'янин Федір Репков (понад 90 кілограмів).

У церемонії нагородження переможців змагань взяли участь начальник Східного регіонального управління полковник Сергій Бідило, представники Федерації рукопашного бою Харківської області Дмитро Костев та Павло Лола, а також чемпіони Європи та світу, майстри спорту міжнародного класу з рукопашного бою – брати Олег і Тарас Мандрики.

■ народна підтримка

Їздитиме як новенький

На державному підприємстві «Львівський бронетанковий завод» за позабюджетні кошти відремонтували прикордонний БТР-60ПБ. Заводчани попрацювали на «відмінно»: здійснили капітальний ремонт двигунів, трансмісії та ходової частини, а також провели профілактику гальмівної системи й полагодили електрообладнання. Повністю замінено й зношену гуму.

Ярослава МЕЛЬНИК

До речі, це вже шоста бойова одиниця, відновлена підприємством протягом півтора року для українських прикордонників. А профінансували ремонт спонсори, зокрема відомий львівський меценат Ігор Мисливець. Коштує такий ремонт не дешево: до 120 тисяч гривень. Але, як запевняють волонтери, економити на цьому не можна, адже броньовану техніку відправляють для підсилення прикордонних нарядів у зону проведення антитерористичної операції, де вона рятуватиме людські життя.

■ гарячі будні

«Мігрант» у дії

Усього півкілометра відділяло десяток «туристів» без документів від державного кордону на ділянці відповідальності Чопського загону. Зі слів затриманих, «подорожують» вони здалеку – з Сомалі та Афганістану. Однак серед них знайшовся і наш співвітчизник. Саме йому горе-нелегали, очевидно, заплатили за послуги «екскурсовода» по українському прикордонню. За деякий час на тому ж напрямі прикордонники виявили ще чотирьох вихідців із Афганістану та одного із Сомалі. Над ранок правоохоронці затримали ще трьох пакистанців та одного афганця. Останні підібралися до лінії рубежу аж за 800 метрів. Така «урожайна» ніч видалася завдяки скоординованій взаємодії прикордонників Чопського загону та співробітників СБУ в рамках спеціальних заходів під назвою «Мігрант».

Аліна ДАНИЛЮК

Спритники попалися

Протягом доби чопські прикордонники зупинили три спроби незаконного переміщення сигарет. Варто зауважити, що в усіх випадках порушити закон намагалися наші співвітчизники. Спочатку українець, прямуючи до Угорщини через пункт пропуску «Тиса», приховав 200 пачок сигарет у конструктивній порожнині днища мікроавтобуса. Уже за декілька годин до пункту пропуску прибув ще один «Mercedes Sprinter». Цього разу спрацював службовий собака, який виявив три тисячі пачок цигарок в бокових стінках мікроавтобуса. У третьому випадку ще один українець заховав 410 пачок сигарет у паливний бак свого авто. У підсумку – контрабандні тютюнові вироби та автомобілі правопорушників вилучили. Загальна сума оцінки конфіскованої склала понад один мільйон гривень.

Світлана ДЕЙЧУК

Заправився валютою

У пункті пропуску «Гоптівка» харківські прикордонники не могли не звернути увагу на знервованого водія. Той давав нечіткі відповіді на запитання правоохоронців, раптово змінював настрій. Ініціювавши спільний із співробітниками фіскальної служби огляд «Волги», на якій українець прямував до Росії, правоохоронці виявили в паливному баку машини спаквану в целофан готівку. Правопорушник не розгубився і взявся переконувати людей у погонах, що гроші не його, а швидше за все йому їх хтось підкинув. Загалом чоловік намагався незаконно перевезти 148 мільйонів російських рублів. Про даний факт правоохоронці повідомили співробітників УСБУ в Харківській області. Саме їм тепер даватиме пояснення наш горе-мільйонер.

Людмила ТКАЧЕНКО

■ добір персоналу

2008 року Держприкордонслужба першою серед силових відомств держави відмовилася від призову солдатів строкової служби. Натомість ставку було зроблено на контрактників. Саме для добору майбутніх професіоналів у системі прикордонного відомства було створено Окремі регіональні центри комплектування. І, слід зазначити, зі своїм завданням вони впоралися чудово. Протягом 2008–2016 років на контрактну службу було призвано близько 14 000 громадян України. Однак агресія Росії внесла корективи у планомірний розвиток прикордонного відомства. Зокрема, виникла реальна потреба відновлення призову строковиків. Тож, користуючись нагодою, ми спробуємо розібратися, що тепер зміниться у підходах відбору до прикордонних лав і які маємо перспективи стосовно майбутнього поповнення.

Рекрутинг зі знаком якості

Валентина ЛАЗАРЧУК,
фото Валерія ОЛІЙНИКА

ВІДОМЧІ «ФІЛЬТРИ»

У затишному холі Окремого регіонального центру комплектування у місті Києві молода дівчина зосереджено заповнює анкету. На столі, окрім бланків, у хаотичному порядку лежать свідоцтва про освіту та різноманітні копії документів, які проливають світло ледь не на всі особисті дані їхньої власниці. Аби не зробити, бува, помилки дівчина щоразу виходила уточнити у гостя із Центру чи правильно вона зрозуміла, що треба вписати в ту чи іншу графу. На журнальному столику в тому ж таки холі лежали примірники друкованих ЗМІ Держприкордонслужби. Насправді було приємно бачити, що добре знайомий прикордонний глянець затертий і погано закривається – явна ознака, що тут відомчими мас-медіа зачитуються ті, хто планує пов'язати своє життя з державним рубежем.

Начальник столичного Окремого регіонального центру комплектування – полковник Валерій Шульга та його заступник – підполковник Євгеній Баношенко виступають основними «фільтрами» під час відбору. Вони проводять важливі у процесі вивчення та відбору кандидатів співбесіди, в ході яких з'ясовуються ключові деталі стосовно співрозмовника. Зокрема, про сім'ю, стосунки із Законом, психологічні особливості рекрута, цікавляться також і загальним станом здоров'я не лише самого кандидата, але й членів його родини. Звісно, згодом надану інформацію перевіряють профільні спеціалісти (діловоди, медики, психолог тощо).

ЗНЯТИ «РОЖЕВІ» ОКУЛЯРИ

Доволі часто до центрів комплектування приходять вчорашні школярі або студенти. І, як свідчить практика, вони рідко мають правильне уявлення стосовно служби прикордонника. Одні переконані, що це – вміння проставити відмітку у паспортний документ, інші – потоваришувати зі службовим собакою, навченим знаходити наркотики чи вибухівку, котрий одного дня винюхає в контрабандиста кокаїн, за що обов'язково отримають позачергове військове звання. Тож до всіх обов'язків працівників Центру комплектування додається ще один, доволі важливий – допомогти кандидату зняти з себе «рожеві окуляри». Ні, їх у жодному разі тут не залякують чи відмовляють. Але й ілюзій ніяких ніхто не малює. Всім розповідають, що підписавши контракт, його потрібно буде дослужити. А служба – далека від романтики і потребує повної самовіддачі. Розповідають, за що прикордонники несуть відповідальність (і кримінальну в тому числі).

А тих, хто все ж вирішив власним підписом скріпити своє непохитне бажання боронити український кордон, у центрах комплектування умовно поділяють на дві категорії – «патріоти» і «прагматики». До перших належать по-справжньому патріотично налаштовані громадяни, для яких на перше місце виходить продовження славних традицій «зелених кашкетів», бажання захищати свою Вітчизну від ворогів і зловмисників, а нерідко це – представники цілих династій військовослужбовців, тож тут уже справа честі.

«Прагматики» ж частіш за все вирішують не марнувати цілий рік життя на строкову службу, а використати цей час з

СТАРА ДОБРА «СТРОКОВА»

Не так давно Президент України Петро Порошенко оголосив про відновлення призову на строкову службу (з 20 років). Відтак на сьогодні на відомчі регіональні центри комплектування покладено завдання відбору всіх категорій військовослужбовців – строковиків, цивільної молоді, кандидатів до вступу в Національну академію Держприкордонслужби України, а також офіцерів запасу молодшого, старшого та вищого складу. Загалом, як нам пояснили, підходи до вивчення всіх кандидатів не надто різняться. Щоправда, зі строковиками дещо легше, адже основна частина їхнього відбору фактично лягає на плечі військкома-

лектування втратили дуже важливу категорію кандидатів на контрактну службу – патріотично-налаштовану молодь, котра щиро бажала вірно служити своїй країні. Адаже багато хто з них вирішив доєднатися до різноманітних добровільних батальйонів.

У Київському Окремому регіональному центрі комплектування пригадують нещодавній випадок, коли до них прийшли батько з сином. Виявилось, що обоє воювали на сході країни в складі одного з таких батальйонів. Там батькові навіть одразу «присвоїли» звання «полковника» (очевидно, з поваги до віку та досвіду). Однак за деякий час стало зрозумілим, що такі добровільні батальйони не гарантують жодного соцзахиту, забезпечують харчуванням та обмундируванням своїх бійців виключно за рахунок волонтерів і частіше за все «годують» обіцянками про високі зарплати. Тому й вирішив батько влаштувати сина до структури, яка забезпечить його всім необхідним для захисту країни, а після повернення з місць бойових дій сприятиме отриманню відповідного статусу.

Наразі хлопцеві оформляє документи, а от батьку, на жаль, довелося відмовити, бо не проходив за віковим цензом.

Слід зазначити, що до відомчих центрів комплектування доволі часто приходять українці, котрі вже встигли повоювати за рідну державу на Донбасі. Однак дуже рідко комусь із них вдається вступити до прикордонних лав. Як пояснюють спеціалісти з відбору – в основному колишні бійці «провалюють» психологічні тести.

До речі, дівчина, котра так зосереджено вносила до анкети свої дані в холі столич-

Одним із найбільш важливих питань під час розмов із кандидатами на контрактну службу є фінансове забезпечення прикордонників.

користю, підписавши контракт. Протягом цього періоду вони отримують: військову освіту за рахунок держави, стабільне грошове забезпечення, а також можливість освоїти інші спеціальності на заочній формі навчання, оскільки відвідування сесій цивільних вишів теж гарантує держава.

Загалом протягом минулого року прикордонне відомство прийняло на службу за контрактом близько 1300 осіб, а вже за перший квартал нинішнього – близько 900.

НЕ ХЛІБОМ ЖЕ ЄДИНИМ...

Двоє колишніх прикордонників по закінченні контракту вирішили його не продовжувати, а спробувати свої сили у малому бізнесі, вже на цивільному поприщі. Та незабаром обом стало зрозуміло, що цей хліб дається ще важче. Тож аби забезпечити свої родини, вирішили повернутися до служби. Ось у Центрі комплектування вже й їхні особові справи фактично сформовано, й сержантські посади підходящі знайшли, як раптом дізналися, що в Міністерстві оборони вони отримуватимуть заробітну плату вдвічі більшу. Тож остаточний вибір чоловіків був цілком очевидним і логічним.

У Центрі комплектування погоджуються, що одним із найбільш важливих питань під час розмов із кандидатами є фінансове забезпечення прикордонників. Адаже не є секретом, що вартові рубезу, порівняно з колегами з армії, отримують найменшу платню. На запитання щодо перспектив усунення диспропорції «рекрутери» відповідають: дійсно, така проблема є, наразі її вирішенням займається керівництво Служби, тож сподіваємося, що найближчим часом грошове забезпечення прикордонників суттєво зросте.

тів. Саме там військовозоб'язаний уже пройде медичний і психологічний огляди, а компетентні органи перевірять наявність у нього судимостей тощо. Звісно, після того їх повторно «фільтруватиме» відомча комісія.

Як досвідчений керівник, полковник Валерій Шульга, не чекаючи офіційного старту строкової кампанії, розпочав налагоджувати співпрацю з військовими комісаріатами Київщини. Не секрет, що останні не надто охоче віддаватимуть призовників до лав Держприкордонслужби, оскільки для них першочергове завдання – поповнити кадрами Міністерство оборони України, Національну гвардію, і лише потім – наше відомство.

Підписавши контракт, його потрібно буде дослужити. А служба – далека від романтики

На весну нинішнього року Держприкордонслужба планує призвати 4 000 строковиків. Так, цифра доволі серйозна. Особливо, якщо зважати на сьогоднішню ситуацію, коли в країні маємо високу неявку до військкоматів. Для прикладу, юнакам одного зі столичних районів надійшло 160 повісток, проте до військкоматів прибуло лише 25 військовозоб'язаних. Причому лише один серед них виявився придатним до військової служби.

Утім, як уже згадувалося, відновлення строкової служби – явище вимушене і тимчасове. Водночас призов послужить потужним ресурсом для подальшого поповнення прикордонних лав контрактників.

«СХІДНИЙ» НАБІР

З початком бойових дій на українському Донбасі прикордонні центри комп-

ного центру комплектування, також прийняла рішення проходити службу на сході України. Без сумніву, це заслуговує поваги. І нехай, як нам розповіли, там служить її обранець, у нинішній ситуації, коли іноді чоловіки намагаються «відкочити» від служби, вчинок дівчини – гідний.

Погодьтеся: чимала відповідальність лягає на співробітників Центру. Адаже від того, наскільки якісно вони виконують свою роботу залежатиме наскільки якісно функціонуватиме Служба. Добре відома істина – силою та основою будь-якої команди були і будуть люди. Це добре усвідомлюють представники Окремого регіонального центру комплектування м. Києва, тож до своєї роботи повсякчас підходять із максимальною самовіддачею та професіоналізмом. І якість під час рекрутингу новобранців тут гарантують. ■

■ здоров'я

Самі тренуємося і всіх запрошуємо

Так уже повелося, що люди непростих професій, передусім – військові усіх часів і народів намагалися постійно тренувати свою силу, витривалість і спритність. Адже в здоровому тілі – здоровий дух. Наші кореспонденти завітали до спортивного комплексу Мобільного прикордонного загону в Києві, де офіцери Адміністрації Держприкордонслужби на чолі з директором Департаменту персоналу полковником Оленою Волобуєвою власним прикладом демонструють, наскільки важливо для українських вартових рубежів, незалежно від звань і посад, підтримувати себе в гарній фізичній формі.

Володимир СОЛЯР,
Володимир ПАТОЛА

– Образ прикордонника – це гармонійно розвинута особистість, сильна фізично, з чистими думками, воїн, у якого все добре і в сім'ї, і на роботі, здатний успішно виконати службові, а за необхідності – бойові завдання. В людини, яка веде здоровий спосіб життя, проблем завжди набагато менше, – ділиться досвідом полковник Олена Волобуєва. – Регулярні спортивні вправи дозволяють не лише підтримувати себе у належній формі – вони забезпечують гарне розвантаження в умовах постійної психологічної напруженості. У будь-якій організації, насамперед у військовій структурі, найкращий спосіб переконати людей – надихнути їх власним прикладом. Тому в наших заняттях керівництво Департаменту та начальник Спорткомітету постійно беруть безпосередню участь.

– Згідно з наказом Голови Держприкордонслужби організується фізична підготовка особового складу. Для підрозділів

Адміністрації вона передбачена у вівторок і в четвер. На цих заняттях відпрацьовуються питання витривалості, підвищення силових якостей, координації, рукопашний бій, основи правил особистої безпеки, – зазначив начальник управління професійної підготовки персоналу генерал-майор Артур Король. – Сьогодні, як і зазвичай, відбувається заняття, організоване спільно Департаментом персоналу і Спортивним комітетом. У якості викладачів виступають досвідчені інструктори Спорткомітету, такі наприклад, як п'ятикратна чемпіонка світу з самбо та дзюдо майор Світлана Лисянська.

На кордоні, не кажучи вже про зону АТО, вартові рубежі практично не можуть втратити форму, оскільки виконання службових та бойових завдань пов'язане зі щоденними інтенсивними фізичними навантаженнями.

Однак, навіть за таких обставин багато військових займаються спортом самостійно в позаслужбовий час, використовуючи як відомчу матеріальну базу, так і можливості цивільних спортивних об'єктів.

Ми це схвалюємо, продовжуємо розбудовувати спортивну інфраструктуру в підрозділах, організувати тренажерні зали,

підтримувати належний професійний рівень інструкторів на місцях, налагоджувати партнерські відносини з цивільними клубами та організаціями.

Будь-які вправи починаються з розминки. Якщо не «розігріти» м'язи, суглоби та сухожилля – їх легко травмувати. Тож перших сорок хвилин учасникам заняття довелося добряче попотіти під керівництвом команди спорткомітету Держприкордонслужби підполковника Євгена Трачука. Розминка включала і біг, і силові вправи, і роботу на розтяжку. Після цього частина учасників заняття залишилася для динамічних командних ігор, інша – попрацювала в тренажерний зал.

Слід зазначити, що фізичний розвиток вартових рубежів не обмежується лише заняттями, передбаченими розпорядком дня. Управління професійної підготовки спільно зі Спорткомітетом проводять низку чемпіо-

натів відомства (з самбо, рукопашного бою, орієнтування, гирьового спорту, стрільби) та змагань, присвячених пам'яті загиблих колег.

Це також принципово важливе завдання, адже спорт сприяє психологічній реабілітації воїнів. На всі такі заходи обов'язково запрошують учасників бойових дій. Крім того, вже традиційно проводяться змагання «Тато, мама, я – спортивна сім'я» для дітей військово-васильовців. Організовується і незабаром буде проведено чемпіонат серед особового складу відомства з плавання.

На сьогодні ні для кого не є секретом, що паспортний вік людини відрізняється від біологічного. Молодість рано чи пізно проходить, а здоров'я та довголіття залишаються для людини актуальними й важливими завжди. І саме спорт є тією інвестицією у власне майбутнє, яка не коштує нічого, але коли приходить час – цінується дуже дорого. ■

■ актуально

Приборкати «червоного півня»

Минулого року середня температура повітря в Україні була свої рекорди не раз, що, безперечно, вплинуло на збільшення кількості пожеж за весняно-літній період. Тому з наближенням тепла у центрі уваги державних структур, у тому числі й Державної прикордонної служби, знаходиться питання запобігання виникненню пожеж.

Аліна ДАНИЛЮК

Так, за минулий рік прикордонні наряди 52 рази виявляли осередки загорянь на державному кордоні або суміжній території, із них 50 – в природних екосистемах (31 випадок займання трави та очерету; 11 – лісові пожежі; 8 – пожежі торфу). Дванадцять разів позаштатні пожежні підрозділи брали участь у ліквідації полум'я.

Також постійно відбувається взаємодія з державами-сусідами, щоб спільними силами зупинити поширення вогню. При виявленні загоряння на кордоні обов'язково повідомляються служби суміжних країн.

Слід зазначити, що причинами виникнення пожеж на об'єктах прикордонного відомства є не лише примхи природи, а й людський фактор. Зокрема, 80 відсотків

виникнення загорянь, пов'язані саме з ним. Так наприклад, протягом 2015 року виникло шість пожеж, з них три – на службовому автотранспорті в Східному регіональному управлінні. Їх причини різні й пов'язані зі складною обстановкою на цій ділянці рубежу та інтенсивним використанням техніки в зоні АТО. В одному випадку загоряння авто сталося через підпал, у другому – через виробничі дефекти бронеованого авто, а в третьому випадку – фіксувався незадовільний технічний стан транспортного засобу.

Крім того, в ОБПК «Могилів-Подільський», Білгород-Дністровському та Чернівецькому прикордонному загоні виникли пожежі на службових об'єктах через порушення при експлуатації печей, самовільну зміну функціонального призначення та навісу відкритого тиру, низьку організацію робіт підвищеної пожежної небезпеки.

Склади пального в смт Попільня і м. Котовськ перебувають у центрі особливої уваги пожежної служби. Територія тут постійно патрулюється. Є повноцінні пожежно-сторожові команди, до складу яких входять професійні пожежники та всі необхідні засоби для гасіння вогню.

Не залишається поза увагою підвищення рівня підготовки працівників пожежних служб відомства. Вони проходять тримісячну первинну підготовку в Інституті пожежної безпеки ДСНС у Черкасах та Навчальному центрі імені генерал-майора Ігоря Момота в Оршанці, а далі один раз на три роки проходять двотижневу підвищення кваліфікації.

Керівникам усіх рівнів слід пам'ятати, що одним із найбільш пожежонебезпечних місяців вважається квітень, адже минулорічна трава стає однією з основних причин загоряння. Тому важливо розпочати проти-

пожежну підготовку якнайшвидше. Насамперед потрібно вжити заходів щодо запобігання виникненню загорянь на підконтрольних об'єктах, посилення моніторингу пожежної обстановки в прикордонній смузі та контрольованих прикордонних районах і швидкого реагування на надзвичайні події.

Також особливу увагу потрібно звернути на об'єкти прикордонного відомства, розташовані в лісових масивах і біля торфовищ, та оперативно усунути всі виявлені недоліки. Не зайвим буде й відпрацювати взаємодію з органами лісової охорони та керівництвом міжгосподарських лісгоспів, адже часто боротися з «червоним півнем» доводиться разом.

Якщо стрільби або навчання проводяться в лісових масивах, то необхідно зробити все для запобігання пожежам в екосистемах. У разі високої ймовірності загоряння трави та лісових насаджень через патрони з трасуючими кулями (Т, Т-46, Б-32, Т-45) потрібно замінити на боеприпаси інших типів (ПС, ПП, ЛПС).

Робота з персоналом і проведення відповідних інструктажів – невід'ємна частина профілактики виникнення пожеж. Отже, потрібно перевірити рівень готовності штатних і позаштатних пожежних команд та провести додаткові заняття й тренування. Крім того, весь персонал має дотримуватися елементарних правил безпеки як на службі, так і у вільний час: не розводити вогнища в лісах, палити лише у відведених для цього місцях, використовувати справну техніку тощо.

Від пожежної безпеки безпосередньо залежить життя та здоров'я людей, збереження національного багатства і навколишнього природного середовища. Тому варто залучити всі сили для запобігання трагедіям, аніж потім боротися з розбурханою стихією. ■

ШКОЛА ВИЖИВАННЯ

Коли усе пішло не так

Незважаючи на розвиток військових технологій, вражаючи руйнівну силу артилерійських систем і високі розвідувальні можливості дронів, головна роль на війні все ж залишається за людиною. Про це свідчить історія, сучасність і навряд чи щось зміниться у найближчому майбутньому. Кожен військовослужбовець повинен свідомо бути готовим до екстремальної ситуації. Секретами морально-вольової складової успіху воїнів 10-го мобільного прикордонного загону поділилася психолог військової частини Світлана Герасименко.

Володимир ПАТОЛА

СТАТИ ВОЇНОМ

Наше завдання – навчити вартівних рубежів не лише контролювати себе, свідомо приймати рішення, але й максимально ефективно формувати та застосовувати бойові рефлекси, знати, коли необхідно заблокувати емоції, а коли – навпаки прислухатися до себе чи дати волю почуттям, – розповідає Світлана Іванівна. – Перед виїздом та після повернення із зони АТО кожна група підлягає тестуванню. Результати обговорюються з командирами, приймаються рішення, які дозволяють максимально ефективно сформувати групи за сумісністю, даються поради щодо кожного бійця. Комуś необхідно поставити складне завдання і дати свободу дій, щоб розбудити внутрішні резерви почуттям відповідальності, іншого – командира краще тримати біля себе, регулярно підбадьорювати і підказувати.

Поганих прикордонників не буває – буває неправильна робота з ними. Про це яскраво свідчить випадок, коли призваний за мобілізацією меланхолік (з повільним і слабким типом психічних реакцій) успішно повернувся після багатомісячного бойового відраджання, з честю виконавши поставлені завдання. Більш того, хоча темперамент формується при народженні й не суттєво змінюється протягом життя, чоловік став іншою людиною – більш рішучою, сильною, вольовою та морально стійкою.

Інший боєць, стараний, але досить пасивний, у бойовій обстановці змушений був за наказом керівника прийняти командування групою недосвідчених військовослужбовців. Хлопець упорався, все зробив чітко з високою відповідальністю. Після повернення були помітні суттєві зміни: воїн повірив у себе, у нього проявилися лідерські якості та активізувалися аналітичні здібності.

Стереотип грубого жорстокого брутального спецназівця, з яким неможливо спілкуватися, – якщо не повна нісенітниця і вигадка режисерів бойовиків, то принаймні наслідок абсолютно неправильного розуміння зовнішніх проявів специфічного почуття гумору хлопців. Сутність їхнього повсякденного спілкування це, передусім, довіра, повага, взаєморозуміння й підтримка в команді.

СТАН ВОВКА

Науковці стверджують, що наше життя й можливості – це лише те, як ми самі сприймаємо себе і світ. Світосприйняття (свідомість) може змінюватися. Найпростішим прикладом зміненої свідомості виступає сон, коли ми, наприклад, здатні бачити себе в декількох місцях одночасно. Бувають інші види зміненої свідомості, які залучають інтуїтивне бачення. Галюцинації, відчуття неіснуючих запахів чи звуків переважно вважаються ознакою нервових розладів або наслідком дії психотропних речовин. В умовах бойових дій подібне формування не завжди правильне.

Так, перед обстрілом оперативно-військового відділу «Краматорськ» 17 квітня 2015 року до цього підрозділу прибула група

мобільного загону. Хлопці одразу запитали, де укриття. Запевнення прикордонників, які служили тут раніше, що відділ ще жодного разу не обстрілювався, поганого передчуття не розвіяли. Через нервову напругу дуже швидко провели вантажні роботи і відігнали КраЗ із боєприпасами подалі від приміщення. Раптом один із бійців звернув увагу на запах, якого раніше ніколи в житті не відчував. «Це мені здається, чи дійсно чимось тхне?» – запитав він у товаришів. Відповісти хлопці не встигли: пролунав перший вибух. Три бойових елементи з неймовірною кучністю влучили в місце, де менше ніж за хвилину до того стояла вантажівка, вщерть заповнена вибухівкою, снарядами та патронами.

Сліди на асфальті перед центральним входом можна побачити й сьогодні. Якби хлопці рухалися повільніше і небезпечний вантаж детонував – навколишнього кварталу, просто не стало б. Тож відчуття неіснуючого запаху попереджало бійців. Вартовий, який стояв на посту і зазнав серйозних поранень, перед обстрілом сказав: «Здається, тут я прийму останній бій». Чути таке від сильної особистості й досвідченого воїна-миротворця, який пройшов дві війни, здавалося дивним. На щастя, згадують хлопці, інтуїція підвела товариша: незважаючи на серйозні поранення він залишився живим.

Зміни свідомості часто провокує фізичне і нервово-психічне перевиснаження. Якщо при цьому зберігається цілеспрямованість особистості, робота над тим, щоб вижити і виконати завдання – організм починає давати нам набагато більше інформації, ніж за спокійних обставин. Органи чуття та інтуїція загострюються.

Історія зберегла відомості про так званий бойовий транс (в міфології «стан берсека», «стан вовка») – змінений стан світосприйняття, фактично вид афекту, коли індивідуальна свідомість поглинається

Відчуття небезпеки і здоровий інстинкт самозбереження не варто плутати з панічним страхом. Власне, кожен військовослужбовець долає паніку по-своєму.

колективною, воїн не відчуває страху, болю, короткочасно підвищується фізична сила, спритність, інтуїція, а також прокидається неймовірна агресія.

Вікінги використовували для входження в такий стан отруйні гриби. В Європі з часів середньовіччя і до XX століття широко застосовувалися стройові прийоми, марш під барабанний бій з синхронним колективним виконанням пісні.

Утім, переопіювати ефект від подібних прийомів не варто. А якщо стану бойового трансу таки вдалося досягнути – працюють лише рефлекси, підсвідомість, оскільки мозок не встигає проаналізувати інформацію і прийняти рішення так, як ми це робимо у повсякденному житті. Саме тому людина може не пам'ятати своїх дій, а також цілих відрізків часу. Перебуваючи у «стані вовка» воїни здатні як демонструвати чудеса хоробрості, так і виявляти особливу жорстокість. Змінена свідомість, схожа на бойовий транс,

може виникати і в цивільному житті: наприклад у матері, яка захищає свою дитину. Це явище фактично визнає кримінальне право усіх цивілізованих країн, зазначаючи, що людина несе меншу відповідальність або не підлягає покаранню, якщо діяла в стані афекту.

ПЕРСОНАЛЬНИЙ ПІДХІД

Проте відчуття контролю і тверезе прийняття рішень має принципове значення. В загальновійськовому бою перемагає не окремий боєць, а підрозділ, тож необхідна координація дій і збереження управління. Тому сучасна психологічна робота побудована не на спробах досягнення крайніх форм зміненої свідомості (що дуже складно, призводить до втрати контролю і може незворотно травмувати особистість), а на посиленні моральної стійкості, розвитку природних талантів, закладених у кожному воїні. Для цього ж необхідно знати індивідуальні особливості побратимів.

Ми сприймаємо світ усіма органами чуттів, але один чи декілька з них для кожного з нас є пріоритетними.

40 відсотків людей орієнтовані на зір, уявляючи світ в образах-фотографіях. Ще стільки ж мають відчуття усе, що їх оточує, на дотик. Десь 3 відсотки сприймають те, що їм підносить життя, – на слух. Решта – комбіновані варіанти.

Поганих прикордонників не буває – буває неправильна робота з ними. Про це яскраво свідчить випадок, коли призваний за мобілізацією меланхолік успішно повернувся після багатомісячного бойового відраджання.

Якщо необхідно привернути увагу (наприклад, вивести солдата із заціпеніння в першому бою та примусити його почути наказ), то звернення до «візуала» повинно починатися з вигуку «Дивись!» та жесту в напрямку небезпеки або цілі, яку слід вразити. «Кінестету» (орієнтованому на дотик) бажано при цьому покласти руку на плече, або легенько штовхнути його. Боєць з комбінованим сприйняттям не зрозуміє вас своєчасно, якщо дозволите собі зайвий поспіх та емоційність. Звертатися до нього навіть в екстремальній ситуації необхідно без істерики чи ненормативної лексики, підкреслено спокійно.

ПСИХОЛОГІЧНІ ПРИНЦИПИ ВІЙНИ

На війні є два основні психологічні завдання: змінити мислення бійця і навчити його правил бою. Серед найефективніших способів зміни мислення – моделювання можливих ситуацій. Передбачайте напрямки імовірної появи та види можливих небезпек. Оцінюйте, де можна заховатися, якими засобами і з яких позицій краще знищувати противника. Добре, якщо є час обговорити можливі ситуації з командиром, товаришами. Ще краще, якщо більш досвідчений боєць, який уже бував у схожих обставинах та успішно з них виходив, розкаже про це. Моделювання не замінює бойового досвіду повністю, але прораховуючи все, починаючи від зручного для користування розміщення спорядження і закінчуючи попередньою підготовкою вогневих позицій, воїн отримує алгоритм дій і значно менше ризикує потрапити в заціпеніння. Навіть під впливом страху він із високою імовірністю реагуватиме на нештатну ситуацію

так, як планував або як радили більш досвідчені товариші. Командирам підрозділів, де переважна більшість військовослужбовців недосвідчені, бажано провести кожного з них по місцевості, чітко показати маршрут руху, укриття, точки зручного ведення вогню, вказати час, умови або сигнали для кожної окремої дії.

ПОСТУЛАТИ БОЮ

Основних правил бою п'ять:

1. «Стоп!» Замри. Ніяких емоцій, жодних внутрішніх діалогів. – Такою повинна бути реакція на віддалений звук, запах, куряву, зміну поведінки тварин, будь-яке явище, причин якого не розумієте, навіть якщо воно не здається небезпечним на перший погляд.

2. Знай територію. Вивчи усе, що тебе оточує.

3. Плануй наперед наступний крок.

4. Ніяких почуттів та емоцій. Вони вбивають. Замкнути усе в душі до більш відповідного часу. В бою воїнам доводиться бачити смерть товаришів, убивати ворога. Стрес в такому випадку – нормальне явище, особливо вперше. Але якщо зарадити ситуації можна – це треба робити з тверезою головою. Якщо неможливо – знову ж таки необхідно бути тут, зараз і думати про завдання, а не про горе від втрати. Інакше наступна куля може бути твоєю.

5. Як тільки почув загрозу – дій. Негайно і без роздумів.

Правильне рішення приходить першим. Впасти, стрибнути у бліндаж, вистрелити в сторону противника – залежить від конкретного випадку. Якщо підсвідомість поінформувала про небезпеку – вона підкаже і правильний вихід. Ігнорувати відчуття загрози під час бою або зволікати не можна.

ГУМОР ТА АГРЕСІЯ

Відчуття небезпеки і здоровий інстинкт самозбереження не варто плутати з панічним страхом. Власне, кожен військовослужбовець долає паніку по-своєму. Варто уникати істеричного сміху: він проганяє страх, але, як і будь-які інші прояви істерики, не дозволить діяти адекватно. Водночас холоднокровна усмішка, чи доречний жарт в небезпечній обстановці дозволять не лише впоратися зі своїми емоціями, а й посилять віру та впевненість товаришів. Якщо воїн розуміє, що втрачає контроль над ситуацією, його чи когось із товаришів опановує паніка – необхідно за будь-яку ціну зламати смертоносний психологічний алгоритм.

Нетипова дія, слова, рухи, будь-що, що може привернути увагу, – буде правильним рішенням у такому випадку. Командири повинні розуміти, що відповідають не тільки за своє життя, а й що на них дивляться підлеглі. Нікого й нічого неважливого в бою не буває. Своєчасний вияв оптимізму, бодай одним воїном, не раз рятував життя цілого підрозділу. А от почуття агресії і ненависті до ворога, яке під час сутички приходить на зміну страху, контролювати чи гальмувати не можна. На відміну від панічного страху, лють допомагає діяти швидше, стріляти точніше, активізує нервову систему, дозволяє у повній мірі реалізувати напрацьовані в ході тренувань бойові рефлекси. ■

■ міжнародна безпека

Четвертого квітня виповнюється 67 років від дня утворення Організації Північноатлантичного договору – інституції, яка впродовж десятиліть вважається одним із основних гарантів світової безпеки. Навіть затяті опоненти Альянсу визнають, що жодна інша організація у нинішньому хиткому світі не здатна взяти на себе функції, які вже дві третини століття виконує НАТО.

Помірковані українці, витративши невиправдано багато часу на роздуми, також врешті-решт зрозуміли, що альтернативи їй не існує. Це підтвердило й останнє опитування, згідно з яким більшість наших співвітчизників є прихильниками євроатлантичної інтеграції. При цьому пересічні українці знають про НАТО не так вже й багато. Сподіваємося допомогти нашим читачам хоча б частково заповнити цю прогалину.

За стрілкою синьо-білого компаса

Ольга МІРОШНИЧЕНКО

ЗАГРОЗА ВІЙНИ ТА ТИРАНІЇ

Навколо Північноатлантичного Альянсу існує безліч міфів. Більшість з них є витвором збоченої фантазії ідеологів колишнього Радянського Союзу. Однак його гідна наступниця – Росія – за «градусом» брехні та цинізму у багатьох питаннях навіть перевершила сталінських пропагандистів. А вони, що не кажи, були справжніми майстрами своєї справи...

Кінець сорокових років минулого століття. Невеликий період відносного затишшя після Другої світової завершується. Ще не оговтавшись від втрат, повенна Країна Рад вже починає хижко позирати на колишніх партнерів по Антигітлерівській коаліції. Натомість вчорашні союзники також не гають часу, бо відчувають: ослаблена війною Європа потребує колективного захисту.

У цьому контексті варто згадати знамениту Фултонську промову Уїнстона Черчилля, у якій він ще 1946 року застеріг світ від двох загроз – війни і тиранії – та запропонував створити об'єднані сили, здатні їм протидіяти. «Безпека в світі вимагає нового союзу в Європі, з якого не може бути виключено жодну націю», – заявив політик.

Брюссельський пакт 1948-го року, підписаний Францією, Великою Британією та країнами Бенілюксу, дав поштовх до майбутнього трансатлантичного альянсу. Саме після цього почалося просування ідеї створення спільної системи оборони між цими державами та США й Канадою.

Цікаво, що ініціаторами створення нового об'єднання стали невеликі європейські країни, а зовсім не США, як хтось вважає. Саме вони врешті-решт умовили Америку об'єднатися.

Отож після серії перемовин 4 квітня 1949 року було підписано історичний Вашингтонський договір, який започаткував спільну систему безпеки, засновану на партнерстві 12 країн Європи та Північної Америки.

ГОЛОВНИЙ ПРИНЦИП – ЖИТИ В МИРІ

Організація Північноатлантичного договору, яка сьогодні об'єднує 28 країн, від самого початку задекларувала своє головне завдання – забезпечення захисту і оборони території та населення держав НАТО. Це

завдання є незмінним і досі, як і головні цінності, котрі сповідує об'єднання, – свобода, демократія, повага до прав людини і верховенство закону.

«Жити в мирі з усіма народами та урядами» – ці слова з першого рядка Статуту НАТО повною мірою ілюструють принцип його діяльності. Однак у Радянському Союзі про це воліли не говорити. Одразу ж після створення спільноти комуністичні вожді впали в істеріку.

«Гідра воєнщини готується до наступу», «НАТО – головна зброя імперіалістичної агресії та авантюри» – подібними заголовками рясніли чи не всі тодішні радянські газети. Така політика мала цілком обґрунтовані мотиви. І ідеологія тут ні при чому. Насправді Сталін чудово розумів, що НАТО – це не лише об'єднання принципів, а й консолідація величезних матеріальних ресурсів. Такий міцний горішок був країні-монстру не по зубах. А так мріялося про світову революцію під червоними прапорами!..

ПОЇЗД ПШОВ

Можливо, сьогодні не всі знають про те, що радянська держава після смерті Сталіна й сама спробувала приєднатися до Альянсу. 31 березня 1954 року СРСР направив дипломатичну ноту західним країнам з проханням про вступ до НАТО. Цікаво, що

Усі рішення НАТО ухвалюються винятково за принципом консенсусу, а не більшістю. Кожна країна, незважаючи на розміри, має однакове право голосу.

одночасно з СРСР, але окремо від нього, заявки на вступ подали й формальні засновники ООН: Білорусія та Україна. Проте вскочити на швидкості у європейський потяг їм так і не вдалося: 7 травня 1954 року США, Франція і Велика Британія відповіли відмовою.

Тоді ніхто не міг і подумати, що рівно за півстоліття – 2 квітня 2004-го – до НАТО все ж потраплять вже колишні республіки Радянського Союзу. Щоправда, не Україна і Білорусь, а Латвія, Литва й Естонія.

П'ЯТА СТАТТЯ ДОГОВОРУ І 11 ВЕРЕСНЯ

В основу діяльності НАТО покладено принцип колективної оборони, відображений у статті 5 Північноатлантичного договору. У ній говориться, що напад на одного

з членів Альянсу вважатиметься нападом на усіх. До речі, цю статтю було введено в дію лише один раз в історії спільноти: 12 вересня 2001 року, наступного дня після здійснення терористичних актів проти Сполучених Штатів Америки.

Як заявив тодішній Генеральний секретар Альянсу Джордж Робертсон, «Події 11 вересня мали величезний вплив на НАТО. Не лише з огляду на трагізм. Вони змінили думки людей, їхнє розуміння сучасного світу».

Напад на одного з членів Альянсу вважатиметься нападом на усіх. До речі, цю статтю було введено в дію лише один раз: 12 вересня 2001 року.

СИМБІОЗ ВІЙСЬКОВИХ І ПОЛІТИКІВ

Як міжурядова організація НАТО має доволі непросту й розгалужену структуру. Однак саме такий устрій забезпечує її стабільну роботу і створює необхідний баланс двох основних складових – політичної та військової. Єдиним органом прийняття рішень НАТО є Північноатлантична рада, а головною посадовою особою – Генеральний секретар. Його обирають серед найвпливовіших політиків країн-членів НАТО. З 1 жовтня 2014 року цю посаду обіймає норвежець Єнс Столтенберг.

Традиційно склалося так, що Генеральним секретарем Альянсу є єропець, а Верховним головнокомандувачем Об'єднаних Збройних сил НАТО в Європі – американець. Сьогодні армією НАТО командує генерал США Філіп Брідлав. Однак нещодавно Північноатлантична рада схвалила призначення на цю посаду генерала сухопутних військ США Кертиса Скапаротті.

МАЛОВІДОМЕ НАТО

Емблему НАТО офіційно затверджено у жовтні 1953 року. Це синьо-білий компас на темно-синьому тлі. Біле коло – єдність, а синій колір – Атлантичний океан. Цікавим є те, що були й інші пропозиції щодо емблеми Альянсу. Наприклад, сріблястий шит із 14 зірочками (стільки тоді було членів) і двома синіми смужками.

Офіційним девізом НАТО вважається латинський вираз «Animus in consulendo

liber», що в перекладі означає «У раді дух вільний». Це гасло 1953 року підібрав посол Бельгії в Альянсі Андре де Старк.

Усі рішення НАТО ухвалюються винятково за принципом консенсусу, а не більшістю. Це означає, що кожна країна, незважаючи на розміри, має однакове право голосу. Саме тому вислів «рішення НАТО» є синонімом спільної волі усіх його членів.

Особливу роль відіграє Парламентська Асамблея НАТО. Цей консультативний

орган не є структурною одиницею Альянсу, а лише своєрідним майданчиком, який забезпечує зв'язок з парламентами держав, що є членами та партнерами НАТО. У Парламентській асамблеї Україна представлена Постійною делегацією Верховної Ради, яка з травня 1992 року має статус асоційованого члена.

Найбільша армія серед країн-членів НАТО – Збройні сили США, а найменша – Люксембургу. В останній немає ані військового флоту, ані авіації, а збройні сили країни налічують всього 450 військовослужбовців. При цьому її щорічний військовий бюджет становить 370 мільйонів американських доларів. Єдина країна в НАТО, яка не має власної постійної армії – Ісландія.

Згідно з неофіційною домовленістю, члени Альянсу повинні витратити на оборону не менше двох відсотків ВВП. Найменше витрачають на оборону Іспанія, Угорщина, Латвія та Литва, а найбільше – США – понад чотири відсотки.

Відповідно до положень Північноатлантичного договору вступити в НАТО може будь-яка європейська держава. Цікаво те, що Туреччина формально не входить до Європи, але є членом Альянсу з 1952-го року. 97 відсотків її території – у Азії й тільки три – в Європі.

ПІСЛЯМОВА

Кожна держава може стати успішною лише тоді, коли вона в безпеці. На жаль, абсолютну безпеку у сучасному світі не може гарантувати ніхто. Це підтвердили й нещодавні події у Брюсселі – місті, де розташовано головний офіс НАТО. Проте лише об'єднані країни здатні протидіяти сучасним загрозам. Шанси у самотніх і позаблокових – мізерні. ■

■ робота з молоддю

Кінологічна профорієнтація

Майже 300 одинадцятикласників школи Жовківського району Львівщини відвідали Кінологічний навчальний центр ДПСУ. Відбувся цей захід на виконання програми військово-професійної орієнтації учнів, під час якої охоронці державних рубежів спільно з районними відділами освіти знайомлять майбутніх випускників зі своєю службою.

Володимир ТЕЛЮК

Нинішнього року візит до навчального центру школярі розпочали з огляду спеціальних і технічних засобів, що використовуються правоохоронцями в нарядах. Зокрема, старшокласникам показали автомобільну техніку, якою за останній рік оновлено автопарк вартових рубежів. Учні змогли роздивитися та ознайомитися з технічними характеристиками модернізованого БТР-70 та бронемобіля.

Після того як школярам продемонстрували розбирання та збирання АК-74 та пістолета Макарова, кожен із них зміг самостійно повторити цю вправу на швидкість. З неабияким інтересом слухали гості

також виступ досвідчених інструкторів про методи здійснення патрулювання прикордонними нарядами та використання службових собак.

Уже традиційно своє вміння продемонстрували кінологи та їхні чотирилапі вихованці. Німецькі вівчарки, лабрадори та спаніелі легко виконували команди, долали бар'єри, шукали наркотичні засоби та зброю.

На завершення старшокласники разом із педагогами оплесками подякували вартовим рубежам за навчання та теплий прийом. Серед учнів, як з'ясувалося, було немало і тих, хто в майбутньому збирається пов'язати своє життя з військовою службою кінолога або інспектора прикордонної служби.

Чомучки у ВПС «Пархоменкове»

Справжня делегація Суходільської школи, що на Волині, відвідала ВПС «Пархоменкове» Львівського загону. Учні разом зі своїми педагогами з неприємною цікавістю знайомилися зі службовими буднями прикордонників.

Ярослава МЕЛЬНИК

Зустрічали гостей начальник відділу капітан Роман Дворак і заступник по роботі з особовим складом капітан Олександр Цопа. Вони запросили прибулих у клас підготовки персоналу, де розповіли про істо-

рію свого підрозділу та особливості служби «зелених кашкетів».

Після цього школярам показали автопарк підрозділу, від якого вони були просто у захваті. Таку техніку дітлахи бачили хіба що по телевізору. Новенькі позашляховики, снігоходи, квадроцикли, мотоцикли і катер. Приємною несподіванкою для них стало те, що начальник відділу дозволив кожному бажаному приміряти себе у ролі водія новеньких джипів та квадроцикла. Останнє викликало неабиякий ажіотаж, оскільки хлопчачки відразу ж кинулися до техніки, інші стали фотографуватися на згадку. Гостям пархоменківці навіть катер вивели з гаража, щоб діти могли розгледіти його краще.

Нагнівшись технікою, школярі пішли знайомитися зі службовими собаками, яких у вольєрах ВПС налічується близько двадцяти. Усі вони несуть сьогодні службу зі своїми господарями – кінологами. Одні собаки натреновані на виявлення наркотичних засобів, інші – на зброю.

Після екскурсії до пам'ятників воїнам, загиблим під час Другої світової війни, учнів пригостили гарячим чаєм і бутербродами. А згодом капітан Олександр Цопа продемонстрував малечі кілька видів зброї, яка застосовується на службі.

Хоча на вулиці цього дня то дощило, то градом било, діти залишилися дуже задоволеними від зустрічі із «зеленими кашкетками».

■ від щирого серця!

Колектив Херсонського прикордонного загону щиро та сердечно вітає із Днем народження начальника Херсонського прикордонного загону полковника **ЯІЧКА Олександра Миколайовича**. Сердечно бажаємо Вам міцного здоров'я, невичерпної енергії

та наснаги, родинного затишку, благополуччя і добра! Нехай кожен Ваш день буде наповнений корисними справами і теплом людських стосунків, а мрії втілюються у життя та приносять бажану радість і задоволення!

■ правосуддя

Шхуна ZOR змінила прописку

Приморський районний суд Одеси прийняв рішення про конфіскацію турецької риболовецької шхуни та накладення штрафу на її капітана, якого затримали під час незаконного вилову риби у виключній (морській) економічній зоні України.

Андрій ДЕМЧЕНКО

За рішенням суду капітана шхуни ZOR визнано винним у вчиненні правопорушення та притягнуто до відповідальності у вигляді штрафу на суму 102 тисячі гривень з конфіскацією на користь держави турецької риболовецької шхуни та знарядь лову, а це, в тому числі, понад 15 кілометрів сіток для вилову камбали калкан, що знаходилися на шхуні.

Також на початку квітня буде визначено дату розгляду цивільного позову щодо відшкодування порушниками збитків, пов'язаних із конвоюванням шхуни.

Зазначимо, що минулого року прикордонники вже затримували дану шхуну у виключній (морській) економічній зоні

України за те ж саме правопорушення. Тоді капітану шхуни довелося сплатити компенсацію за завдані державі збитки в сумі майже 300 тисяч гривень. Крім того, рішенням суду ZOR було конфісковано на користь держави, проте за результатами розгляду справи в апеляційному суді рішення попередньої інстанції про конфіскацію було скасовано.

Нагадаємо, що корабель Морської охорони «Поділля» Одеського загону затримав турецьку рибальську шхуну ZOR за підозрою в незаконній риболовлі у виключній (морській) економічній зоні України. Шхуну прикордонники виявили у районі зосередження камбали калкан, що йде на нерест з потеплінням водних мас.

Турецькі рибалки грубо порушили Порядок і умови використання рибних та інших водних живих ресурсів виключної (морської) економічної зони України. Із промисловим знаряддям на борту екіпаж шхуни не мав дозволу на проведення промислу і не повідомив прикордонне відомство про заходження у В(м)ЕЗ. На борту було знайдено тисячі метрів сіток, сухий лід та ознаки наявності риби. Ймовірно, що турецькі рибалки встигли позбутися незаконної здобичі при наближенні прикордонників.

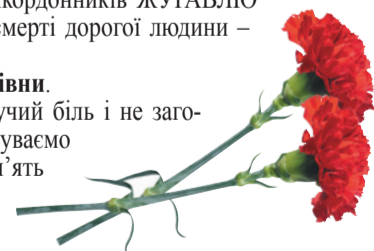

■ вічна пам'ять

Керівництво та персонал Навчального центру підготовки молодших спеціалістів Державної прикордонної служби України імені генерал-майора Ігоря Момота та Черкаська обласна організація ветеранів-прикордонників висловлюють глибоке співчуття голові Черкаської обласної організації ветеранів-прикордонників **ЖУРАВЛЮ Миколі Івановичу** з приводу непоправної втрати – смерті дорогої людини – дружини

ЖУРАВЕЛЬ Людмила Пилипівна.

Знаємо, що жодними словами не вгамувати пекучий біль і не загоїти рану у душі, однак у ці скорботні дні щиро співчуваємо Миколі Івановичу, його близьким та рідним. Вічна пам'ять Людмилі Пилипівні, адже в спогадах багатьох вона назавжди залишиться доброю, щирою та порядною людиною.

Засновник:
Адміністрація
Державної
прикордонної
служби України

Видається
з липня 1943 року

Прикордонник
України

Свідоцтво про реєстрацію:
КВ № 8071 (28.10.2003 р.)
Передплатний індекс:

61023

Головний редактор
Костянтин ПЯСЦЬКИЙ

Заступник
головного редактора
Андрій ГЕРАСИМКІВ

Чергова по номеру
Валентина ЛАЗАРЧУК

Тижневик надруковано у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф»

Адреса: м. Київ, вул. М. Вовчка, 12/14. Тел.: 581-68-15

Замовлення: ____
Наклад: 5000 прим.

З питань розміщення реклами на шпальтах газети звертатися у відділ реклами та договірної роботи Інформагентства Держприкордонслужби України за тел.: (044) 566-43-30

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних назв та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації – рекламодавець. Редакція не листується з читачами. Редакція може не поділяти точку зору автора. Рукописи не повертаються і не рецензуються. Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. При використанні наших публікацій посилання на газету обов'язкове.

Наша адреса:
02099, м. Київ,
вул. Ялтинська, 11

Тел./факс:
566-43-30 (багатоканальний)
239-85-73, 239-85-77

E-mail: redactor@dpsu.gov.ua
kordo@ukr.net